

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8 telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8 телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

Broj: 01-02-03-13-184/17

R: 06-02; 04-02 /17

IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
Razvojno-garantnog fonda „RGFBD“ Brčko distrikta BiH
na dan 31. 12. 2016. godine

Brčko, mart 2017. godine

SADRŽAJ

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	3
1. REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	7
3. UVOD	11
4. OPĆI DIO.....	11
5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	13
6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE.....	13
7. NALAZI I PREPORUKE.....	14
7.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola	14
7.2. Planiranje i izvještavanje.....	15
7.2.1. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka	15
7.2.2. Finansijski plan	15
7.3. Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine	17
7.3.1. Stalna sredstva	17
7.3.2. Tekuća sredstva	17
7.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	18
7.4. Bilans uspjeha za period 01.01.- 31.12.2016. godine	18
7.4.1. Ostvareni prihodi	18
7.4.2. Ostvareni rashodi	19
7.4.3. Višak rashoda nad prihodima	21
8. KREDITNE GARANCIJE	21
9. KOMENTAR.....	23

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Islahijet 8, telefon 049 218-220, faks 049 490-276
Ислахијет 8, телефон 049 218-220, факс 049 490-276
www.revizija-bd.ba

RAZVOJNO-GARANTNI FOND „RGFBD“ BRČKO DISTRIKTA BiH
direktoru Razvojno-garantnog fonda

NEOVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Predmet revizije

Izvršili smo reviziju seta finansijskih izvještaja (bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala i note (zabilješke) uz finansijske izvještaje. Razvojno-garantnog fonda “RGFBD” Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Fond), sa stanjem na dan 31.12.2016. godine, te reviziju usklađenosti poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Fonda je odgovorno za pripremu i fer prezentaciju ovih finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare ili greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i procjena koje su razumne u datim okolnostima. Rukovodstvo je također odgovorno za usklađenost poslovanja Fonda s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 40/08, 29/14 i 23/16) i primjenljivim okvirom ISSAI revizijskih standarda („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“, broj: 03/15). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na

način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze, te da je poslovanje usklađeno s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima objavljenim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima i provođenje procedura, kako bi se dobili revizorski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Osnov za izražavanje mišljenja

Fond je iskazao vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja u ukupnom iznosu 512.719,29 KM (tačka 7.3.2. Izvještaja) i izvršio objavljivanje vrste i visine iznosa sumnjivih potraživanja u bilješkama uz finansijske izvještaje.

U svojim računovodstvenim politikama Fond nije definisao metodologiju za procjenjivanje stepena njihove nadoknadivosti, na osnovu koje bi se izvršila ispravka bilansnih pozicija u cilju istinitog i fer iskazivanja uspješnosti i finansijskog položaja Fonda na dan 31.12.2016. godine.

Mišljenje s rezervom

Po našem mišljenju, osim efekata navoda u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji Fonda istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2016. godine i izvršenje finansijskog plana za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijsko poslovanje Fonda u toku 2016. godine je, osim efekata navoda u prethodnom pasusu, u svim materijalno značajnim aspektima bilo usklađeno s važećom zakonskom regulativom.

Zamjenici glavnog revizora:

Amra Ilić, dipl. oec.

mr. sci Savo Grujić, dipl. oec.

Glavni revizor:

Nekir Suljagić, dipl. oec.

1. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom finansijskih izvještaja Fonda za 2016. godinu, konstatovali smo određeni broj propusta i nepravilnosti, te u cilju otklanjanja istih, dali smo sljedeće preporuke:

Potrebno je obezbijediti efikasno i blagovremeno funkcionisanje sistema internih kontrola u svim područjima rada a naročito u dijelu blagovremenog izvršavanja zakonskih dužnosti dostavljanja programa mjera za implementaciju preporuka prethodne revizije Uredu za reviziju i predlaganja i donošenja podzakonskih akata koji su usklađeni sa zakonskim propisima i primjereni postojećem pravnom okruženju.

Prilikom donošenja Pravilnika o radu i Pravilnika o platama i naknadama zaposlenika Fonda potrebno je obezbijediti usklađenost pojedinih odredbi sa zakonom, kao i njihovu primjerenost u odnosu na obim i izvore finansiranja tekućih rashoda Fonda.

Potrebno je, u skladu sa zakonom, taksativno definisati uslove pod kojima se može otkazati ugovor o radu zbog povrede radnih dužnosti.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano praćenje svih elemenata finansijskog plana, te obezbijediti njihovo realno procjenjivanje i blagovremeno usklađivanje sa programskim zadacima i raspoloživim sredstvima.

Potrebno je kvantificirati efekte klasifikacije plasmana i potraživanja, te u skladu sa pripadnosti određenoj klasifikaciji izvršiti priznavanje na osnovu izvršene procjene nadoknadivosti u finansijskim izvještajima i objavljivanje u bilješkama uz finansijske izvještaje.

Potrebno je prilikom donošenja i odobravanja finansijskog plana Fonda za tekuću godinu obezbijediti prihode dovoljne za pokriće neophodnih izdataka za realizaciju programskih zadataka i ostvarenje ciljeva postavljenih Odlukom o osnivanju i Statutom Fonda.

2. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine

Tabela 1

Grupa konta (konto)	P O Z I C I J A	AOP	Iznos po odbitku ispravke vrijednosti	
			Prethodna godina	Tekuća godina
1	2	3	4	5
	A K T I V A			
	A. STALNA SREDSTVA (102 do 108)	101	201.941	800.937
0	Nekretnine, postrojenja i oprema	102	1.941	937
1	Stalna nematerijalna sredstva	103		
2,03	Dugoročni plasmani i potraživanja	104	200.000	800.000
	B. TEKUĆA SREDSTVA (110 do 114)	109	2.668.398	547.321
10	Novac i novčani ekvivalenti	110	2.155.679	34.602
11,12	Kratkoročni plasmani i potraživanja	111	512.719	512.719
	S V E G A A K T I V A (101 + 109)	115	2.870.339	1.348.258
	P A S I V A			
	A. TRAJNI IZVORI (117 do 119-120+121)	116	1.365.303	1.343.824
200	Trajni izvori	117	1.300.000	1.300.000
201	Rezerve	118	0	0
202	Neraspoređeni višak prihoda	119	69.304	65.303
203	Neraspoređeni višak rashoda	120	4.001	21.479
204	Revalorizacione rezerve	121	0	0
	B. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122	0	0
29	C. KRATKOROČNE OBAVEZE (126 do 129)	125	1.505.036	4.434
30	Tekuće obaveze	126	1.313	712
38	Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja	129	1.503.723	3.722
	S V E G A P A S I V A (116+122+125)	130	2.870.339	1.348.258

Bilans uspjeha za period 1. 1. – 31. 12. 2016. godine

Tabela 2

Grupa konta (konto)	P O Z I C J A	AOP	I Z N O S	
			Prethodna godina 2015.	Tekuća godina 2016.
1	2	3	5	6
	A. P R I H O D I			
411	Prihodi iz budžeta	132	1.631.140	1.560.001
412	Humanitarni prihodi	133	-	-
417	Prihodi od vlastite aktivnosti	134	47.113	13.189
418	Ostali prihodi	135	1.500	12.166
	SVEGA PRIHODI (131 DO 135)	136	1.679.753	1.585.356
	B. R A S H O D I			
400	Materijal i energija	137	5.493	5.823
401	Usluge	138	1.595.066	1.513.867
402	Plaće i ostala primanja zaposlenih	139	79.465	83.700
403	Amortizacija	140	1.507	1.004
404	Finansijski rashodi	141	-	-
405	Putni troškovi	142	-	-
406	Humanitarni rashodi	143	-	-
407	Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	144	-	-
408	Ostali rashodi	145	2.223	2.440
	S V E G A R A S H O D I	146	1.683.754	1.606.834
	C. R E Z U L T A T			
	Višak prihoda (136 minus 146)	147	-	-
	Višak rashoda (146 minus 136)	148	4.001	21.478

Izveštaj o novčanim tokovima za period 01.01. - 31.12.2016. godine

Tabela 3

Red. broj	O P I S	Oznaka	I Z N O S	
			Tekuća godina	Prethodna godina
	A. GOTOVINSKI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
1.	Neto dobit (gubitak) za period	401	- 21.478	- 4.001
	Usklađivanje za:			
2.	Amortizacija/vrijednost usklađivanja nemater. sredstava	+	1.004	1.507
9.	Ukupno (2 do 8)	402	1.004	1.507
12.	Smanjenje (povećanje) drugih potraživanja	+ (-)		- 12.720
14.	Povećanje (smanjenje) obaveza prema dobavljačima	+(-)	- 602	733
15.	Povećanje (smanjenje) drugih obaveza	+(-)	- 1.500.000	- 115.319
16.	Povećanje (smanjenje) pasivnih vremenskih razgraničenja	+(-)	-	- 77.418
17.	Ukupno (10 do 16)	403	- 1.500.602	- 204.724
18.	Neto novčani tok od poslovnih aktivnosti (1+9+17)	404	- 1.521.076	- 207.218
	B. GOTOVINSKI TOKOVI IZ ULAGAČKIH AKTIVNOSTI			
19.	Prilivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (20 do 25)	405		800.000
25.	Prilivi iz osnova ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	(+)		800.000
26.	Odlivi gotovine iz ulagačkih aktivnosti (27 do 30)	(-)	600.000	200.000
30.	Odlivi iz osnova ostalih finansijskih plasmana	(-)	600.000	200.000
31.	Neto priliv gotovine iz ulagačkih aktiv. (19 minus 26)			600.000
32.	Neto odliv gotovine od ulagačkih aktiv. (26 minus 19)		600.000	-
	C. GOTOVINSKI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			

33.	Prilivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (34 do 37)		-	-
38.	Odlivi gotovine iz finansijskih aktivnosti (39 do 44)	(-)	-	-
45.	Neto priliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (33-38)	(-)	-	-
46.	Neto odliv gotovine iz finansijskih aktivnosti (38-33)	(-)	-	-
47.	D. UKUPNI PRILIV GOTOVINE (18+31+45)	+	-	392.782
48.	E. UKUPNI ODLIV GOTOVINE (19+32+46)	(-)	2.121.076	-
49.	F. NETO PRILIV GOTOVINE (47-48)	+		392.782
50.	G. NETO ODLIV GOTOVINE (48-47)		2.121.076	- 317.234
51.	H. Gotovina na početku izvještajnog perioda		2.155.678	1.762.896
54.	K: Gotovina na kraju izvještaj. perioda (51+49-50+52-53)		34.602	2.155.678

NALAZI I PREPORUKE REVIZIJE FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA RAZVOJNO-GARANTNOG FONDA „RGFBD“ BRČKO DISTRIKT BIH ZA 2016. GODINU

3. UVOD

Revizija finansijskih izvještaja Fonda obavljena je na osnovu ovlaštenja datih Zakonom o reviziji javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH na osnovu godišnjeg plana revizija. Revizija je obavljena primjenom adekvatnih metoda revizije i primjenjivim standardima revizije.

4. OPĆI DIO

Fond je prvobitno registrovan kao **Garantni fond za ruralne kredite „GFBD“ Brčko distrikt BiH**, Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH o upisu subjekta upisa u sudski registar broj: D-485/03 od 25.04.2003. godine i na osnovu Odluke gradonačelnika o osnivanju Garantnog fonda za ruralne kredite Brčko distrikta BiH broj: 01-014-773/03 od 20.02.2003. godine. Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: D-826/04 od 16.07.2004. godine, izvršena je promjena naziva u **Garantni fond „GFBD“ Brčko distrikta BiH** kao i dopuna djelatnosti.

Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH broj: 096-0-09-000049/09 od 13.10.2009. godine, izvršena je promjena naziva u Razvojno-garantni fond Brčko distrikta BiH i proširene su djelatnosti istog. Upisan je skraćeni naziv subjekta **„R G F B D“ Brčko** sa sjedištem u Brčko distriktu BiH, Brčko, Bulevar mira broj 10, matični registracijski broj subjekta upisa: 4-77, te broj identifikacione oznake: 4.

Iz Registaraskog lista „Podaci o osnivaču subjekta upisa“ i člana 1 Odluke o osnivanju (prečišćen tekst) broj: 01-014-010665/04 od 16.09.2004. godine, vidljivo je da je osnivač Razvojno-garantnog fonda, Brčko distrikt BiH.

Zbog imenovanja direktora Fonda na javnu funkciju, Upravni odbor je nakon raspisivanja javnog konkursa i provođenja procedure izbora, Odlukom broj: 184-1/16 od 23.12.2016. godine imenovao direktora RGFBD na period od četiri godine. U skladu sa navedenim imenovanjem izvršena je promjena lica ovlaštenog za zastupanje Rješenjem Osnovnog suda Brčko distrikta BiH, broj: 096-0-F1-16-000113 od 28.12.2016. godine.

Fond je, Odlukom Upravnog odbora broj: 235-2/12 Od 19.10.2012 godine, izvršio izmjene Statuta broj: 105/10 od 03.08.2010. godine, u dijelu usklađivanja djelatnosti u skladu s Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH, te izmijenio član 9 stav 1 tačku 1 Statuta u dijelu brisanja odredbi o “ u cilju bržeg zapošljavanja”.

Fond je dana 28.10.2009. godine upisan u registar Porezne uprave Brčko distrikta BiH, pod identifikacijskim brojem: 4600102930004.

Fondom upravlja Upravni odbor, koga po odredbama člana 14 Statuta, čini pet članova. Dva člana su iz reda zaposlenika Vlade Distrikta, a tri iz reda građana.

U skladu s Odlukom o klasifikaciji djelatnosti Brčko distrikta BiH (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 1/11) Fond obavlja sljedeće djelatnosti:

- 64.92 Ostalo kreditno poslovanje,
- 64.99 Ostale finansijske uslužne djelatnosti osim osiguranja i penzionih fondova i dr.,
- 66.12 Djelatnost posredovanja u poslovanju papirima od vrijednosti i robnim ugovorima,
- 66.19 Ostale pomoćne djelatnosti u finansijskim uslugama, osim osiguranja i penzionih fondova,
- 70.22 Savjetovanje u vezi s poslovanjem i ostalim upravljanjem,
- 73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja i
- 74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti i drugo.

Fond je osnovan u svrhu implementacije razvojnih projekata i davanja garancija za kredite malim i srednjim preduzećima, samostalnim preduzetnicima i registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima i to u okviru dvije linije:

- Davanje garancija za kreditiranje malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika i
- Davanje garancija za kreditiranje registrovanih poljoprivrednih gazdinstava.

Fond daje kreditne garancije kreditno sposobnim klijentima, koji ispunjavaju uslove za dobijanje kredita od partnerskih kreditnih institucija, a koji ne mogu ponuditi zahtijevane kolaterale (član 9 stav 2 Statuta Fonda).

Fond je zadužen da implementira razvojne projekte na području Brčko distrikta, odobrava subvencije na kamate po programima koje odobri Vlada i Skupština Brčko distrikta BiH (član 9 stav 3 Statuta Fonda).

Ciljevi Fonda su:

- Implementacija razvojnih projekata na području Brčko distrikta BiH;
- Omogućiti lakši pristup kreditima za razvoj registrovanih poljoprivrednih gazdinstava, malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika, kojima nedostaju kvalitetni instrumenti obezbjeđenja povrata kredita (kvalitetan kolateral, garancija itd.);
- Pružanje stručne pomoći Vladi Brčko distrikta BiH i institucijama nadležnim za implementaciju razvojnih planova i programa u vezi s razvojem malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika i poljoprivredne proizvodnje;

- Privlačenje novih sredstava u Brčko distrikt BiH, povećanje konkurentnosti koja će imati pozitivan uticaj u smislu kvalitetnog pristupa kreditima za stanovništvo Brčko distrikta BiH, što će doprinijeti povećanom razvoju.

Fond je tokom **2016.** godine imao 2 (dva) zaposlenika koliko je predviđeno Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, sistematizaciji radnih mjesta i platama zaposlenika Fonda.

Fond je smješten u iznajmljenom prostoru u ulici Cvijete Zuzorić b.b. (zgrada Šipada, I sprat).

5. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Fonda za **2016.** godinu, izvršene finansijske transakcije iskazane u tim izvještajima, te usklađenost poslovanja s važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije je da se na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pripremljeni u svakom značajnom pogledu prema važećoj zakonskoj regulativi i primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja. Revizija uključuje i procjenu da li rukovodstvo primjenjuje zakone i ostale važeće propise i akte, koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene u okviru datih ovlaštenja, ocjenu finansijskog upravljanja i funkciju sistema internih kontrola uspostavljenih tako da zaštite imovinu u cilju otkrivanja i sprečavanja značajno pogrešnih prikazivanja pozicija u finansijskim izvještajima.

Obim revizije je utvrđen internim planskim dokumentima revizije za 2016. godinu.

S obzirom da se revizija obavlja provjerama na bazi uzoraka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

Revizija je uključila i davanje preporuka za daljnji rad za područja koja smo ocijenili bitnim, a koja su vezana za finansijsko izvještavanje.

6. OSVRT NA NALAZE I PREPORUKE IZ PRETHODNE REVIZIJE

U sklopu revizije finansijskih izvještaja Fonda za 2016. godinu izvršili smo provjeru implementacije preporuka prethodne revizije u skladu sa donesenim Akcionim planom za realizovanje preporuka Kancelarije za reviziju javne uprave i institucija u Brčko distriktu BiH broj 104-2/16 od 29.06.2016. godine i Izvještajem o implementaciji Akcionog plana broj: 020/17 od 06.02.2017. godine.

Fond nije u zakonskom roku sačinjeni akcioni plan dostavio Uredu za reviziju javne uprave i institucija.

- **Realizovane preporuke** se odnose na:

- imenovanje nedostajućeg člana Upravnog odbora,
- diversifikaciju novčanih sredstava u više banaka,
- usklađenost izvještaja o radu sa programom rada,
- realizaciju programskih aktivnosti

- **Djelimično realizovane preporuke** se odnose na

- izmjenu i usklađivanje normativnih akata u cilju jačanja internih kontrola-kontrolnog okruženja.

7. NALAZI I PREPORUKE

7.1. Rukovodstvo i sistem internih kontrola

Funkciju upravljanja Garantnim fondom vrši Upravni odbor, a funkciju rukovođenja direktor. Imenovanje članova Upravnog odbora izvršeno je Odlukom gradonačelnika broj: 05-000790/12 od 19.03.2013. godine, na period od 4 (četiri) godine.

Izvršili smo procjenu uspostavljanja, funkcionisanja i nadzora sistema internih kontrola na osnovu provedene revizije značajnih procesa poslovanja i povezanosti istih s finansijskim izvještajima. Cilj procjene sistema internih kontrola je, da obezbijedi razumno uvjerenje vezano za postizanje ciljeva u sljedećim područjima: efikasnosti i uspješnosti poslovanja, pouzdanosti finansijskog izvještavanja, saglasnosti s postojećim zakonima i propisima i zaštiti imovine.

Sistem internih kontrola zasniva se na Pravilniku o internoj kontroli u Fondu koji je od strane upravnog odbora donesen 28.10.2010. godine.

Neadekvatnost internih kontrola uočena je kod: neblagovremenog dostavljanja programa mjera za implementaciji preporuka prethodne revizije Uredu za reviziju, te neusaglašenost podzakonskih akata sa zakonima koji regulišu navedenu oblast.

Potrebno je obezbijediti efikasno i blagovremeno funkcionisanje sistema internih kontrola u svim područjima rada a naročito u dijelu blagovremenog izvršavanja zakonskih dužnosti dostavljanja programa mjera za implementaciju preporuka prethodne revizije Uredu za reviziju i predlaganja i donošenja podzakonskih akata koji su usklađeni sa zakonskim propisima i primjereni postojećem pravnom okruženju.

7.2. Planiranje i izvještavanje

7.2.1. Plan i realizacija planom predviđenih zadataka

Članom 30 Statuta Fonda propisano je da direktor predlaže program rada i preduzima mjere za njegovo sprovođenje.

Fond je na 82. sjednici održanoj 30.12.2015. godine donio Odluku o usvajanju predloženog Plana rada za 2016. godinu broj 285-1/15 sa sljedećim aktivnostima: davanje kreditnih garancija, implementacija programa subvencionisanja dijela kamata, usklađivanje pravilnika i drugih općih akata, saradnja sa drugim institucijama i nevladinim organizacijama i promotivne aktivnosti.

Revizijom Pravilnika o radu i Pravilnika o platama zaposlenika uočene su neusaglašenosti koje se ogledaju u visini otpremnine i uslovima otkaza zbog prekobrojnosti, uslovima za korištenje godišnjeg odmora u slučaju prekida rada kod poslodavca, broja dana plaćenog odsustva, koje se ogledaju u utvrđivanju prava koja su neprimjereno viša od prava utvrđenih zakonom za zaposlenike u javnoj upravi, imajući u vidu da je osnovni izvor finansiranja tekućih rashoda donacija iz budžeta Brčko distrikta BiH.

Osim toga, vrlo uopćeno su postavljeni kriteriji za otkaz zbog povrede radnih obaveza koji ne onemogućavaju njihovu zloupotrebu.

Pomenute neusaglašenosti nisu imale finansijskih efekata na poslovanje u 2016. godini zbog toga što su izvršene krajem decembra 2016. godine.

Prilikom donošenja Pravilnika o radu i Pravilnika o platama i naknadama zaposlenika Fonda potrebno je obezbijediti usklađenost pojedinih odredbi sa zakonom, kao i njihovu primjerenost u odnosu na obim i izvore finansiranja tekućih rashoda Fonda.

Potrebno je, u skladu sa zakonom, taksativno definisati uslove pod kojima se može otkazati ugovor o radu zbog povrede radnih dužnosti.

7.2.2. Finansijski plan

Finansijski plan Fonda za 2016. godinu usvojen je dana 27.11.2015. godine Odlukom Upravnog odbora broj 253-1/15, kojim su planirani ukupni prihodi i primici u iznosu od 1.624.000 KM i uravnoteženi sa rashodima i izdacima.

Odlukom Upravnog odbora broj: 189-4/16 od 29.12.2016. godine izmijenjen je finansijski plan za 2016. godinu, tako da su ukupni prihodi i primici planirani u iznosu od 1.625.450,00 KM i uravnoteženi sa rashodima i izdacima.

U narednoj tabeli dajemo finansijski plan i njegovo izvršenje na dan 31.12.2016. godine:

Tabela 4

R. br.	OPIS	Plan za 2016.	Izmijenjeni plan 2016.	Izvršenje plana	% (5/4)
1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od kamata	24.000,00	13.319,00	13.189,00	99
2.	Grant Vlade (za tekuće poslovanje)	100.000,00	100.000,00	60.036,00	60
3.	Grant za program subvencioniranja	1.500.000,00	1.499.965,00	1.499.965,00	100
4.	Ostali prihodi (Povrat ranije otpisanih potraživanja)	0,00	12.166,00	12.166,00	100
I	Ukupni prihodi i primici (1+2+3+4)	1.624.000,00	1.625.450,00	1.585.356,00	98
5.	Tekući izdaci (bruto plate i naknade, izdaci za materijal i usluge, troškovi finansiranja programa subvencioniranja kamata)	1.624.000,00	1.624.400,00	1.605.829,00	99
6.	Amortizacija	0	1.050	1.005	96
II	Ukupni rashodi i izdaci (5+6)	1.624.000,00	1.625.450,00	1.606.834,00	99
III	Planirani višaka rashoda nad prihodima	0,00	0,00		
IV	Finansiranje	0	0	0	0
V	Višak rashoda nad prihodima	0	0	21.478,00	

Ukupno ostvareni prihodi za period 01.01.–31.12.2016. godine iznose 1.585.356,00 KM i u odnosu na planirane ostvareni su sa 98 %.

Ukupni rashodi u istom periodu ostvareni su u iznosu od 1.606.384,00 KM, odnosno 99 % u odnosu na planirane tako da je ostvaren **višak rashoda** nad prihodima u iznosu od 21.478,00 KM. Uzimajući u obzir vrijeme izmjena finansijskog plana konstatovali smo nerealnost planiranja prihoda od granta za pokriće tekućih troškova zbog izvjesnosti njegove uplate do isteka budžetske godine.

Potrebno je uspostaviti kontinuirano praćenje svih elemenata finansijskog plana, te obezbijediti njihovo realno procjenjivanje i blagovremeno usklađivanje sa programskim zadacima i raspoloživim sredstvima.

7.3. Bilans stanja na dan 31.12.2016. godine

7.3.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva na dan 31.12.2016. godine iskazana su u iznosu od **800.937,00 KM** koja se sastoje od:

- nekretnina, postrojenja i opreme u iznosu od **937,00 KM**,
- dugoročnih plasmana i potraživanja u iznosu od **800.000,00 KM**.

Dugoročni plasmani iskazani na dan 31.12.2016. godine u iznosu od **800.000,00 KM**, odnose se na oročena deponovana sredstva kod banke i predstavljaju **osnivački ulog** Garantnog fonda. U decembru 2015. godine raspisan je javni poziv za sklapanje ugovora o oročavanju sredstava 3 lota po 200.000,00 KM. U januaru 2016. godine, nakon prispjeća jedne prijave izvršeno sklapanje ugovora o oročavanju sredstava broj 022/16 u iznosu od 200.000,00 KM, sa UniCredit Bank d.d. Mostar.

U junu 2016. godine je raspisan javni poziv broj 103/16 za sklapanje ugovora o oročavanju sredstava dva lota po 200.000,00 KM. Po okončanju postupka dana 11.08.2016. godine zaključeni su ugovori sa izabranim bankama: ugovor 134/16 sa Novom bankom a.d. Banjaluka i ugovor 135/16 sa Ziraat bank BH d.d. Sarajevo.

Zaključivanjem 4 ugovora o oročavanju sredstava smatramo da je, diversifikacijom sredstava, rizik od eventualnog gubitka novčanih sredstava sveden na razuman nivo.

7.3.2. Tekuća sredstva

Ukupna tekuća sredstva su u bilansu stanja na dan **31.12.2016.** godine, iskazana u iznosu **547.321,63 KM**, a odnose se na:

- novčana sredstva na transakcionim računima	34.565,29 KM,
- novčana sredstva u blagajni	37,05 KM,
- sumnjiva i sporna potraživanja – Bobar banka	512.719,29 KM.

Sumnjiva i sporna potraživanja sa 31.12.2016. godine iskazana u iznosu 512.719,29 KM odnose se na oročena sredstva u Bobar banci a.d. u likvidaciji u iznosu 500.000,00 KM, zatečena sredstva na transakcijskom računu 8.997,31 i obračunate kamate na oročena sredstva 3.721,29 KM.

Oročavanje sredstava kod Bobar banke a.d. Bijeljina u iznosu od 500.000,00 KM izvršeno je na osnovu ugovora broj: 173/13 od 04.10.2013. godine na period od 60 mjeseci, uz nominalnu kamatnu stopu od 5,25 % na godišnjem nivou.

Nakon uvođenja prinudna uprave od 27.11.2014. godine u Bobar banci a.d. Bijeljina i oduzimanja dozvole za rad od 23.12.2014. godine izvršena je prijava potraživanja Fonda. Dana 08.07.2015. godine Upravni odbor je, na prijedlog direktora, donio Odluku o preknjižavanju sredstava na sumnjiva i sporna potraživanja do okončana sudskog spora po Tužbi broj: P-67/15 od 08.04.2015. godine.

Navedena potraživanja su iskazana u Izvještaju o popisu imovine i obaveza Fonda sa stanjem na dan 31.12.2016. godine broj: 010/17 od 18.01.2017. godine i u zabilješkama uz finansijske izvještaje za 2016. godinu.

Članovima 14 i 15 Odluke o računovodstvenim politikama regulisana je procjena nadoknadivosti plasmana i potraživanja putem njihove klasifikacije u 5 kategorija, bez kvantificiranja stepena umanjenja njihove pojedinačne vrijednosti za potrebe finansijskog izvještavanja, tako da prilikom sačinjavanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu nije izvršena procjena naplativosti potraživanja od Bobar banke a.d. u likvidaciji na osnovu koje bi se izvršila ispravka bilansnih pozicija u cilju istinitog i fer iskazivanja uspješnosti i finansijskog položaja na dan 31.12.2016. godine.

Potrebno je kvantificirati efekte klasifikacije plasmana i potraživanja, te u skladu sa pripadnosti određenoj klasifikaciji izvršiti priznavanje na osnovu izvršene procjene nadoknadivosti u finansijskim izvještajima i objavljivanje u bilješkama uz finansijske izvještaje.

7.3.3. Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja

Kratkoročna razgraničenja i rezervisanja u bilansu stanja na dan **31.12.2016.** godine, iskazana su u iznosu od **3.721,98 KM** i predstavljaju iznos obračunatih kamata na sredstva deponovana kod Bobar banke a.d. Bijeljina.

Uporedni podatak za 2015. godinu osim navedenog iznosa sadrži unaprijed naplaćene prihode po osnovu subvencija - grantova iz budžeta za subvencioniranje dijela kamata privrednih subjekata. Doznaka sredstava se vrši krajem poslovne godine, tako da se ista inicijalno evidentiraju u korist pasivnih vremenskih razgraničenja, a nakon utroška – raspodjele korisnicima vrši se njihovo sučeljavanje u bilansu uspjeha izvještajnog perioda.

7.4. Bilans uspjeha za period 01.01.- 31.12.2016. godine

7.4.1. Ostvareni prihodi

Ukupno ostvareni prihodi za period **01.01.- 31.12.2016.** godine iznose **1.585.356,00 KM** i 2% su manji od plana, dok su za 6% manji od ostvarenja u 2015. godini, uglavnom zbog pada prihoda od kamata na deponovana sredstva i sredstva na transakcijskom računu.

Struktura ostvarenih prihoda prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 5

R. br.	O P I S	Iznos 2015. godine	Plan za	Izmij. Plan za 2016.	Iznos 2016. godine	Indeks	
			2016.			6/3	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Tekući grantovi	50.000	100.000	100.000	60.036	120	60
2.	Grant za subvencioniranje dijela kamata	1.581.140	1.500.000	1.499.965	1.499.965	95	100
3.	Prihodi iz budžeta (1+2)	1.631.140	1.600.000	1.599.965	1.560.001	96	98
4.	Prihodi od kamata na oročena sredstva	46.367	24.000	13.319	13.138	28	99
5.	Kamate po transakcijskom računu	746	-	-	51	7	
6.	Prihodi od vlastite aktivnosti (4+5)	47.113	24.000	13.319	13.189	28	99
7.	Prihodi po osnovu naplaćenih potraživanja za koje je izvršen direktan otpis	1.500		12.166	12.166	811	100
8.	UKUPNO PRIHODI (3+6+7)	1.679.753	1.624.000	1.625.450	1.585.356	94	98

7.4.2. Ostvareni rashodi

Ukupno ostvareni rashodi za period 01.01.- 31.12.2016. godine iznose 1.606.834,00 KM. Isti su u okviru planiranih i manji za 5% od izvršenja u 2015. godini.

Struktura ostvarenih rashoda prikazana je u sljedećoj tabeli:

Tabela 6

R. br.	Konto	O P I S	Ostvaren o 2015.	Plan za 2016.	Izmijenje ni plan 2016.	Ostvaren je 2016.	Indeks	
							6/3	6/5
1		2	3	4	5	6	7	8
I	400	Materijal i energija (1-6)	5.493	8.000	7.400	5.823	106	79
1.	4001	Troškovi električne energije	2.286	2.200	2.500	2.403	105	96
2.	4002	Troškovi prevoza i goriva	0	500	100	0		0
3.	4005	Kancelarijski materijal	2.978	3.000	3.000	2.984	100	99
4.	4006	Ostali materijal	229	300	300	255	111	85
5.	4008	Reklamni materijal		1.100	1.100	0		0
6.	4009	Materijal za održavanja vozila	0	900	400	181		45
II	401	Usluge (7-17)	13.926	14.821	15.341	13.901	100	91
7.	4011	Knjigovodstvene usluge	3.931	3.950	3.950	3.931	100	100
8.	40110	Advokatske usluge	139	150	300	271	196	90
9.	40111	Kolektivno osiguranje zaposl.	0	0	150	150		100
10.	4012	Komunalne usluge	126	150	150	125	99	83

11.	4013	Izdaci za tekuće održavanje	260	300	300	130	50	43
12.	4014	Izdaci za tek. održ. računara	488	400	400	309	63	77
13.	4015	Troškovi telefona i interneta	2.088	2.200	2.400	2.272	109	95
14.	4016	Troškovi zakupa	5.220	5.220	5.220	5.220	100	100
15.	4017	Troškovi provizije	1.324	1.500	2.000	1.022	77	51
16.	40182	Troškovi pretplate na časop. i objavljivanje oglasa	351	351	351	351	100	100
17.	40112	Troškovi osiguranja vozila	0	600	120	120		100
III		Plate i ostala primanja zaposlenih (18+19+20)	79.465	88.205	87.244	83.700	105	96
18.	4020	Bruto plate i naknade zap.	50.132	50.205	52.299	50.755	101	97
19.	4021	Naknade članovima U. odbora	29.334	36.000	32.945	32.945	112	100
20.	4022	Pomoć u slučaju smrti i inv.	0	2.000	2.000	0		0
IV	403	Amortizacija	1.507	0	1.050	1.005	67	96
V	405	Putni troškovi (21+22)	0	1.300	1.300	0		0
21.		Putni troškovi	0	300	300	0		0
22.		Troškovi seminara	0	1.000	1.000	0		0
VI	408	Ostali rashodi (23-25)	2.223	2.674	2.650	2.440	110	92
23.	4082	Troškovi reprezentacije	1.968	2.000	2.000	1.981	101	99
24.	4083	Ostali nespomenuti troškovi	217	574	550	292	135	53
25.	4084	Takse	38	100	100	167	439	167
VII		Rezervisanja po osnovu i.v. potraživanja i pl. bank. gar.		9.000	10.500	0		0
VIII	40102	Subvencije dijela kamata na kredite	1.581.140	1.500.000	1.499.965	1.499.965	95	100
		UKUPNO RASHODI (I - VIII)	1.683.754	1.624.000	1.625.450	1.606.834	95	99

Upravni odbor Fonda je na 85. sjednici održanoj 04.02.2016. godine, u skladu sa Programom subvencionisanja dijela kamata za kredite preduzećima, preduzetnicima, podružnicama i nosiocima poljoprivrednih gazdinstava na području Brčko distrikta BiH za 2015. godinu broj 02-000377/15 od 15.12.2015. godine, donio Pravila i procedure Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za realizaciju programa kojim su usklađeni visina zahtjeva za subvencije i raspoloživa sredstva.

Zahtjevi za subvenciju dijela kamata su realizovani u iznosu 1.499.965,00 KM što predstavlja 43,42% od iznosa zahtjeva korisnika koji su ispunjavali uslove Programa. Fond je dana 25.05.2016. godine sačinio Izvještaj o realizaciji Programa i isti uputio Vladi Brčko distrikta BiH.

7.4.3. Višak rashoda nad prihodima

Kao rezultat sučeljavanja prihoda u iznosu od **1.585.356,00 KM** i rashoda u iznosu od **1.606.834,00 KM**, u bilansu uspjeha, za period 01.01.-31.12.2016. godine, iskazan je višak rashoda nad prihodima u iznosu od **21.478,00 KM**, koji je rezultat većeg pada prihoda u odnosu na rashode u 2016. godini. Napominjemo da je Fond i za 2015.godinu ostvario višak rashoda nad prihodima. Navedeni višak rashoda nad prihodima je manji od neraspoređenog viška prihoda nad rashodima iz ranijih godina.

Nastavak deficitnog finansiranja Fonda bi u budućnosti mogao dovesti u pitanje kontinuitet djelatnosti i izvršavanje programskih zadataka.

Potrebno je prilikom donošenja i odobravanja finansijskog plana Fonda za tekuću godinu obezbijediti prihode dovoljne za pokriće neophodnih izdataka za realizaciju programskih zadataka i ostvarenje ciljeva postavljenih Odlukom o osnivanju i Statutom Fonda.

8. KREDITNE GARANCIJE

Garantni fond je tokom 2016. godine, u skladu sa svojim nadležnostima izdavao kreditne garancije za kredite malim i srednjim preduzećima i samostalnim preduzetnicima kao i garancije za registrovana poljoprivredna gazdinstva.

Kreditne garancije se izdaju na osnovu ugovora o finansijskim uslugama vezanim za kreditne garancije, koji su zaključeni krajem 2013. godine sa sljedećim poslovnim bankama: UniCredit bank d.d. Mostar, NLB Razvojna bankom a.d. Banja Luka, Pavlović International Bank a.d. Slobomir Bijeljina i Komercijalna banka a.d. Banja Luka.

Postupak odobravanja kreditnih garancija regulisan je Pravilima i procedurama Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija koje donosi Upravni odbor Fonda, za dvije kreditne linije i to:

- davanje garancija za kreditiranje malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika i garancija za ruralne kredite,
- davanje garancija za kreditiranje poljoprivrednih gazdinstva.

Odobrovanje kreditnih garancija za kreditnu liniju kreditiranja razvoja malih i srednjih preduzeća i samostalnih preduzetnika, vršeno je na osnovu Pravila i procedura Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH za odobravanje kreditnih garancija broj: 185/13 od 20.11.2013. godine.

Odobrovanje kreditnih garancija za kreditne linije u cilju razvoja poljoprivrede na području Brčko distrikta BiH, vršeno je na osnovu Pravila i procedura Razvojno-garantnog fonda Brčko distrikta BiH broj: 153/11 od 09.08.2011. godine.

Fond je za period 01.01.-31.12.2016. godine, u skladu sa svojim nadležnostima, odobrio 24 kreditne garancije u iznosu od 331.487,51 KM, na osnovu kojih su plasirana kreditna sredstva u iznosu od 662.975,01 KM. U okviru navedenog iznosa 13 kreditnih garancija u iznosu od 231.000,00 KM odnosi se na garancije malim i srednjim preduzećima, dok za 11 kreditnih

garancija u iznosu od 100.487,51 KM odobreno po osnovu kredita registrovanim poljoprivrednim gazdinstvima.

U narednoj tabeli dajemo pregled izdatih kreditnih garancija po kreditnim linijama (privreda i poljoprivreda) i po bankama:

Tabela 7

R. br.	Banka	Početno stanje 01.01.2016.	Oslobođene garancije 2016.	Odobrene garancije u 2016.	Saldo 31.12.2016. godine
1	2	3	4	5	6
1.	Nova banka a.d. Banja Luka	216.000,00	76.000,00	0	140.000,00
2.	Hypo Alpe Adria a.d. Banja Luka	581.605,00	316.750,00	0	264.855,00
3.	UniCredit Bank d.d. Mostar	779.700,00	594.500,00	35.000,00	220.200,00
4.	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	554.500,00	280.000,00	128.500,00	403.000,00
5.	Pavlović Intern. Bank a.d. Slobomir, Bijeljina	169.000,00	42.500,00	67.500,00	194.000,00
6.	Ukupno (DOO, D.D., SP, RPG)	2.300.805,00	1.309.750,00	231.000,00	1.222.055,00
7.	Bobar banka a.d. Bijeljina	269.500,00	121.000,00	0	148.500,00
8.	Komercijalna banka a.d. Banja Luka	827.209,74	243.944,59	42.487,51	625.752,66
9.	NLB Razvojna banka a.d. Banja Luka	284.486,39	8.500,00	35.500,00	311.486,39
10.	Pavlović Intern. Bank a.d. Slobomir, Bijeljina	298.500,00	75.000,00	22.500,00	246.000,00
11.	Ukupno (RPG)	1.679.696,13	448.444,59	100.487,51	1.331.739,05
12.	UKUPNO (6+11)	3.980.501,13	1.758.194,59	331.487,51	2.553.794,05

U prethodnom pregledu predstavljene su izdate kreditne garancije do 2016. godine u iznosu od 3.980.501,13 KM, oslobođene (istekle) tokom godine u iznosu od 1.758.194,59 KM, izdate nove u iznosu od 331.487,51 KM, tako da je na dan 31.12.2016. godine ukupno stanje izdatih kreditnih garancija iznosi 2.553.794,05 KM.

U revidiranom periodu 2016. godine nije bilo isplata po odobrenim kreditnim garancijama.

9. KOMENTAR

Fondu je uručen Nacrt izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja na dan 31.12.2016. godine, broj: 01-02-03-13-117/17, na razmatranje i dostavljanje eventualnih novih dokaza i komentara na nalaze revizije.

Fond se u zakonskom roku dopisom broj: 050/17 od 21.04.2017. godine očitovao na nacrt izvještaja. U očitovanju su date primjedbe na nalaze i preporuke koje nisu predstavljale nove dokaze, niti su imale uticaj na iskazano mišljenje u Nacrtu izvještaja o reviziji, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan izvještaj dostavljen klijentu, bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja.

Tim za reviziju:

Safet Nišić, dipl. oec.

Tatjana Pavlović-Klašnić, dipl. iur.
